



# PLANSTRATEGI 2020-2023

Vedtatt av Brønnøy kommunestyre 24. juni 2020



## Innhold

1 Om kommunal planstrategi.....	2
2 Kommunens planansvar .....	2
2.1 Medvirkning.....	3
2.2. Kommuneorganisasjonen.....	4
3 Nasjonale og regionale forventninger til kommunal planlegging og FNs bærekraftsmål.....	4
3.1 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging .....	4
3.2 FNs bærekraftsmål .....	6
3.3 Regional plan .....	8
3.4 Bærekraftsmål, nasjonale og regionale forventninger i lokal kontekst .....	8
4 Utviklingstrekk i Brønnøy .....	10
5 Planstatus i Brønnøy.....	12
6 Interkommunalt samarbeid.....	16
7 Vurdering av planbehov 2020-2023 .....	16
8 Prioritering av planoppgaver 2020-2023.....	20

## 1 Om kommunal planstrategi

Jamfør Plan- og bygningslovens § 10-1 skal kommunestyret minst én gang i hver valgperiode, og senest innen et år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien skal omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg for samfunnsutviklingen, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer og sektorenes virksomhet. På den bakgrunn kan kommunens planbehov i valgperioden vurderes og prioriteres.

Et hovedformål med planstrategien er å styrke den politiske styringen av den kommunale planleggingen. Kommunestyret gis med planstrategien mulighet til å prioritere hvilke planoppgaver kommunen bør påbegynne eller videreføre for å imøtekomme kommunens behov.

Brønnøy kommunestyre vedtok den 12.02.2020 (sak 5/20) følgende målsettinger for planstrategiarbeidet:

Effekt mål:	God politisk styring av kommunens planarbeid
Prosess mål:	En felles forståelse av nåsituasjon i Brønnøy og identifikasjon av framtidige fokusområder.
Resultat mål:	En målrettet planstrategi som er godt politisk og administrativt forankret

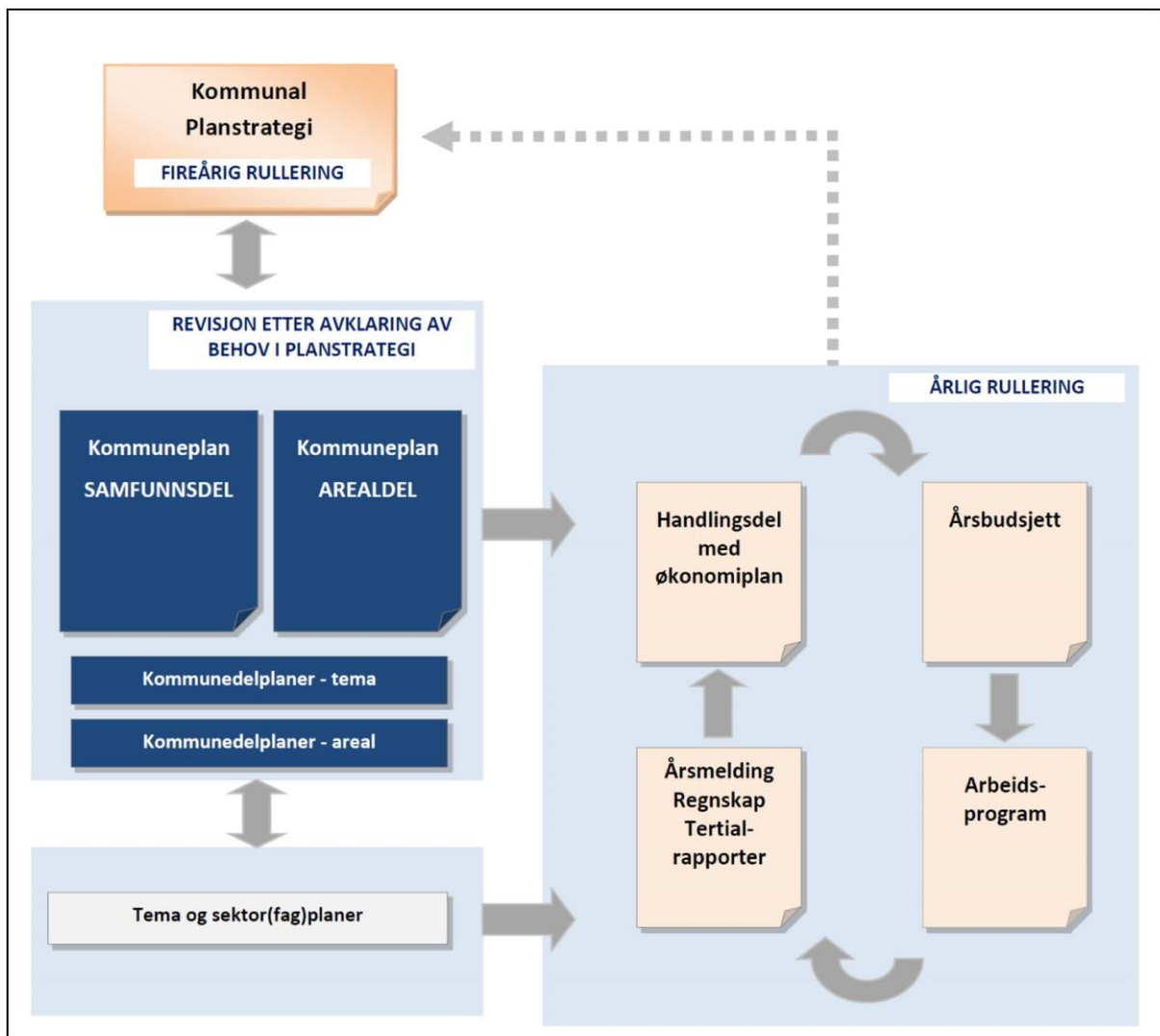
Ved å sette fokus på strategisk planlegging, kan planstrategiarbeidet utvikles til å bli et verktøy for bedre kommunal planlegging og en hensiktsmessig og viktig arena for målrettet samfunnsbygging. Det vurderes som svært viktig at planstrategien bidrar til at det plasseres et oppfølgingsansvar for de prioriterte planoppgavene, samt at oppgavenes økonomiske konsekvenser er vurdert.

## 2 Kommunens planansvar

Den kommunale planstrategien er et sentralt verktøy i kommunens samordnede planlegging. I behandlingen av forslag til planstrategi skal kommunestyret «*ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves*» (Plan- og bygningslovens § 10-1).

Som det framgår av figuren under rulleres planstrategien hvert fjerde år, og vil legge føringer for den øvrige kommunale planleggingen. Samtidig vil økonomiplan og årsbudsjett legge premissene for planstrategiens prioritering.

Brønnøy kommune vil i planstrategien vurdere kommunens samlede behov for nye eller reviderte planer. Derfor vil både kommuneplanen, arealplaner, kommunedelplaner og temaplaner bli vurdert.



Kilde: Asplan Viak

## 2.1 Medvirkning

Det framgår av Plan- og bygningslovens § 10-1 at kommunen i arbeidet med kommunal planstrategi skal «*innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandling*». Det presiseres i veileder til kommunal planstrategi at kommunen bør vurdere om den brede medvirkningen i større grad hører hjemme i planprosessene som følger av vedtak av planstrategi, hvor *planinnholdet* drøftes. Videre anføres det at medvirkningen i forbindelse med planstrategiarbeidet med fordel kan rettes mot grupper, som kan ha særlige interesser og innspill til identifiseringen av sentrale utfordringer i kommunen.

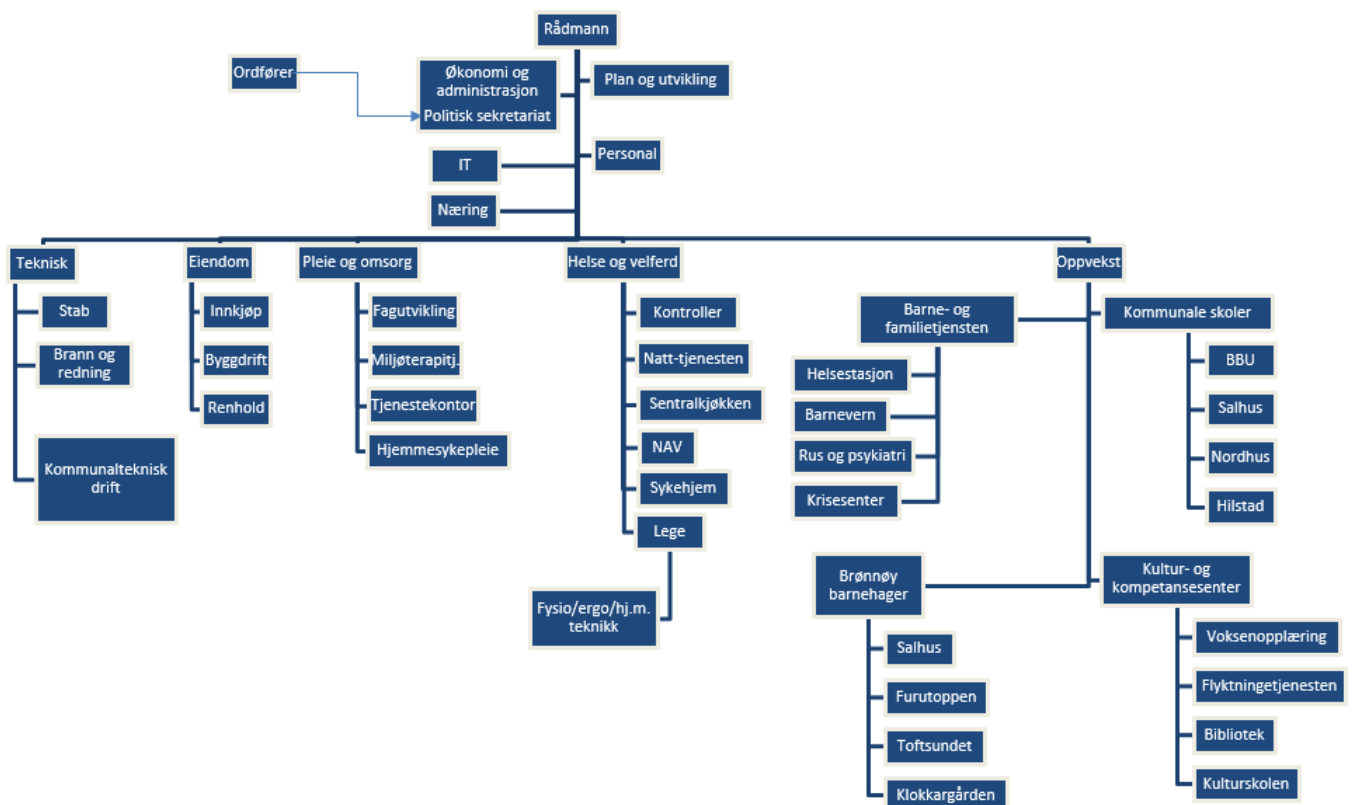
Jf. prosessplan for planstrategiarbeidet vedtatt i kommunestyret 12.2.2020 (sak 5/20) har Brønnøy kommune i dette arbeidet hatt fokus på internt eierskap til strategidokumentet, og ønsker i stedet å legge til rette for offentlig medvirkning i de prioriterte planoppgavene fremover. Arbeidet med planstrategien for 2020-2023 har vært organisert med formannskapet som styringsgruppe for arbeidet og ledergruppen som prosjektgruppe. Ambisjonen har med dette vært å sikre bred forankring av planstrategien både i politisk og administrativ ledelse. Ledergruppen har kvalitetssikret kunnskapsgrunnlaget og utarbeidet forslag til prioriterte planoppgaver. Formannskapet har vært løpende orientert om arbeidet med planstrategien og tilhørende kunnskapsgrunnlag.

Sør-Helgeland plan- og klimanettverk har vært bidragsytere i arbeidet med å samle nytt materiale til kunnskapsgrunnlaget på klima- og energispørsmål. Synspunkter til Brønnøys planstrategi fra nabokommunene, regionale myndigheter og andre interesserte parter er innhentet i forbindelse med offentliggjøringen av dokumentet 30 dager før endelig politisk behandling.

## 2.2. Kommuneorganisasjonen

Ansvar for de prioriterte planoppgavene er plassert innenfor kommuneorganisasjonens virksomhetsområder. Det er avgjørende at Brønnøy kommune i sitt planarbeid legger til rette for tverrfaglighet og tverrsektoriell tenkning i de oppgavene hvor det er relevant. I ansvaret for oppfølging av planoppgaven ligger det derfor også et ansvar for initiering av relevante samarbeidsrelasjoner bredt i kommuneorganisasjonen og med relevante eksterne parter.

Brønnøy kommune er juni 2020 organisert på følgende måte:



## 3 Nasjonale og regionale forventninger til kommunal planlegging og FNs bærekraftsmål

Det er både nasjonale og regionale forventninger til den kommunale planleggingen, og det er naturlig å la disse føringene få betydning også i prioriteringen av planoppgaver i kommunestyreperioden.

### 3.1 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Regjeringen legger hvert fjerde år frem nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging jf. plan- og bygningslovens § 6-1. Gjeldende forventningsdokument ble vedtatt i mai 2019 og gjelder for perioden 2019-2023.

Regjeringen legger i sitt forventningsdokument vekt på at vi står overfor fire hovedutfordringer som det skal jobbes målrettet med både nasjonalt, regionalt og lokalt. Utfordringene er:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

Videre konkretiserer regjeringen sine forventninger i fire tema:

### 1. Planlegging som verktøy for helhetlig og bærekraftig utvikling

Regjeringen forventer blant annet:

- at kommuner legger FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen
- at spesielt kommuneplanens samfunnsdel tydeliggjør en strategisk retning for samfunnsutviklingen og presenterer konkrete arealstrategier, og at samfunnsdelen følges opp i økonomiplanen
- at det jobbes effektivt med både kommunale og private planer
- at det tas i bruk digitale dialogløsninger med digital tilgang til plandata og temadata
- at kommunene legger til grunn oppdatert kunnskap i planleggingen

### 2. Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet

Regjeringen forventer blant annet:

- at kommunene vektlegger arbeidet med å redusere klimagassutslipp
- at kommunene legger vekt på klimatilpasning og samfunnssikkerhet
- at kommunene legger til rette for næringsutvikling og verdiskaping
- at kommunene stimulerer grønn omstilling
- at naturmangfold, grønnstruktur, friluftslivsområder, kulturmiljø og landskap identifiseres og tas hensyn til
- at arealbruken i strandsonen langs sjø og vassdrag vurderes i et langsiktig perspektiv
- at det avsettes tilstrekkelig areal til ønsket vekst i oppdrettsnæringen og at miljøhensyn og andre samfunnsinteresser samtidig ivaretas
- at viktige jordbruksområder, kulturlandskap, fjell og utmark sikres gjennom langsiktige utbyggingsgrenser
- at kommunen sikrer naturgrunnet for samisk kultur og næringsutvikling

### 3. Bærekraftig areal- og transportutvikling

Regjeringen forventer blant annet:

- at kommunene legger til rette for vekst og utvikling i kompakte og klart avgrensede byområder med høy arealutnyttelse og god kvalitet i fortetting og transformasjon
- at det legges til rette for videre utbygging av et godt samferdselsnett
- at det legges til rette for sykkel og gange
- at samarbeid om transport på tvers av administrative grenser videreutvikles

### 4. Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve

Regjeringen forventer blant annet:

- at boliger, næringsvirksomhet, arbeidsplasser og tjenestetilbud lokaliseres i eller tett på sentrum, med god tilrettelegging for kollektiv transport, sykkel og gange.

- at kommunens boligpolitikk er en integrert del av kommunenes strategi for samfunnsutvikling og arealbruk, og at kommunen tar boligsosiale hensyn
- at kommunene planlegger for å motvirke og forebygge levekårsutfordringer og bidrar til å utjevne sosiale forskjeller
- at kommunene legger vekt på å ivareta byrom og blågrønn infrastruktur både av hensyn til håndtering av overvann og for fysisk aktivitet
- at kommunene sikrer trygge, attraktive og aktivitetsfremmende by- og bomiljø
- at kommunene ivaretar eldres, barns og unges interesser i planleggingen.

Regjeringen løfter i dokumentet frem vekstkraft, livskvalitet i byer og tettsteder samt areal- og transportplanlegging som sentrale fokusområder for regional og kommunal planlegging. Videre presenteres det forventninger om at kommunenes planlegging skal være kunnskapsbasert, og at det skal legges til rette for digital dialog i planleggingen. Sentralt for planstrategiarbeidet er også regjeringens tydelige bestilling om at kommunene skal legge FNs bærekraftsmål til grunn i samfunns- og arealplanleggingen.

### 3.2 FNs bærekraftsmål

I 2015 vedtok FNs generalforsamling 2030-agendaen for bærekraftig utvikling. Agendaen har 17 bærekraftsmål for å fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft, og skal fungere som verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Til hvert av de 17 bærekraftsmålene er det knyttet en rekke delmål, som i ulikt omfang er relevante for kommunal virksomhet.



Utrydde alle former for fattigdom i hele verden: Delmålene presenterer blant annet ambisjoner om å minst halvere andelen menn, kvinner og barn i alle aldre som lever i fattigdom og bygge opp motstandskraften til utsatte grupper slik at de blir mindre sårbare overfor økonomiske, sosiale og miljømessige påkjenninger.



Utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk: Delmålene presenterer blant annet ambisjoner om å sikre bærekraftige systemer for matproduksjon, og innføre robuste landbruksmetoder som gir økt produktivitet og produksjon, bidrar til å opprettholde økosystemene, styrker evnen til tilpasning til klimaendringer, og som gradvis fører til bedre jordkvalitet



Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder: Delmålene presenterer blant annet ambisjoner om å styrke forebygging og behandling av misbruk, blant annet av narkotiske stoffer og skadelig bruk av alkohol, og innen 2020 halvere antall dødsfall og skader i verden forårsaket av trafikkulykker.



Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheten for livslang læring for alle: Delmålene presenterer blant annet ambisjoner for å sikre at alle jenter og gutter fullfører grunnskole og videregående opplæring, og at man innen 2030 skal oppnå en betydelig økning i antall unge og voksne med kompetanse, blant annet i tekniske fag og yrkesfag, som er relevant for sysselsetting og entreprenørskap.





Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling: Delmålene presenterer blant annet ambisjoner for å avskaffe alle former for vold mot alle jenter og kvinner, både i offentlig og privat sfære, herunder menneskehandel, seksuell og annen form for utnyttning, og sikre kvinner fullstendig og reell deltakelse og like muligheter til ledende stillinger på alle nivåer i beslutningsprosessene i det politiske, økonomiske og offentlige liv.



Sikre bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle: Delmålene presenterer blant annet ambisjoner for å bedre utnyttelsen av vann i alle sektorer, gjennomføre en integrert forvaltning av vannressurser på alle nivåer og innen 2020 verne og gjenopprette vannrelaterte økosystemer, herunder fjell, skoger, våtmarker, elver, vannførende bergarter og innsjøer.



Sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi til en overkommelig pris for alle: Delmålene presenterer blant annet ambisjoner om å betydelig øke andelen fornybar energi i verdens samlede energiforbruk, og doble energieffektivitetsraten på verdensbasis.



Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle: Delmålene presenterer blant annet ambisjoner om å støtte entreprenørskap, kreativitet og innovasjon, og stimulere til vekst i antallet små og mellomstore bedrifter. Dessuten skal andelen unge som verken er i arbeid eller under utdanning eller opplæring reduseres.



Bygge robust infrastruktur, fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og bidra til innovasjon: Delmålene presenterer blant annet ambisjoner om å utvikle pålitelig, bærekraftig og solid infrastruktur og omstille næringslivet til å bli mer bærekraftig, med en mer effektiv bruk av ressurser og større bruk av rene og miljøvennlige teknologiformer og industriprosesser.



Redusere ulikhet i og mellom land: Delmålene presenterer blant annet ambisjoner om å fremme sosial, økonomisk og politisk inkludering uavhengig av alder, kjønn, funksjonsevne, rase, etnisitet, nasjonal opprinnelse, religion eller økonomisk eller annen status.



Gjøre byer og bosettinger inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige: Delmålene presenterer blant annet ambisjoner om å sikre allmenn tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger og transportsystemer, og fokusere på inkluderende og bærekraftig byutvikling og klimatilpasning. Dessuten skal sikring av kultur- og naturarv og allmenn tilgang til trygge, inkluderende og lett tilgjengelige grøntområder og offentlige rom styrkes.



Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre: Delmålene presenterer ambisjoner om at det innen 2030 oppnås en bærekraftig forvaltning og effektiv bruk av naturressursene. Avfallsmengden skal reduseres betydelig blant annet i kraft av ombruk, og matavfall per innbygger skal halveres. Videre skal bærekraftige ordninger for offentlige anskaffelser prioriteres.





Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem: Delmålene presenterer ambisjoner om å styrke enkeltpersoners og institusjoners evne til å motvirke, tilpasse seg og redusere konsekvensene av klimaendringer.



Bevare og bruke hav og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling: Delmålene presenterer blant annet ambisjoner om å verne økosystemene i havet og langs kysten på en bærekraftig måte for å unngå omfattende skadevirkninger, og forhindre og i betydelig grad redusere alle former for havforurensning, særlig fra landbasert virksomhet, herunder forurensning forårsaket av marin forsøpling og næringsstoffer.



Beskytte, gjenopprette og fremme bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold: Delmålene presenterer blant annet ambisjoner om bærekraftig forvaltning av skoger, våtmarker, ferskvann og fjell, herunder øke skoggjenreising og nyplanting, stanse tap av biologisk mangfold og redusere fremmede arters påvirkning på land- og vannbaserte økosystemer.



Fremme fredelige og inkluderende samfunn med sikte på bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle og bygge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer: Delmålene presenterer blant annet ambisjoner for å oppnå en betydelig reduksjon i alle former for vold, overgrep og utnyttning. Det skal dessuten sikres inkluderende og representative beslutningsprosesser på alle nivåer.



Styrke gjennomføringsmidlene og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling: Delmålene presenterer ambisjoner for å oppnå en mer samstemt politikk for bærekraftig utvikling blant annet i kraft av etablering av samarbeidsavtaler og partnerskap i det offentlige, mellom det offentlige og private og i det sivile samfunn.

### 3.3 Regional plan

På det regionale nivået har Nordland fylkeskommune i Fylkesplanen «Mitt Nordland – mi framtid» for 2013-2025 lagt vekt på følgende:

- Alle i Nordland skal ha mulighet for å kunne utvikle sine evner, ferdigheter og interesser, og oppleve livskvalitet i et aktivt og et inkluderende samfunn.
- Regionsentrene skal fungere som lokomotiv i livskraftige regioner.
- Nordland skal ha attraktive og funksjonelle lokalsamfunn og regioner.
- Nordlands befolkning skal ha tilgang til fleksible og robuste utdanningstilbud.
- Økt kompetanse og forsknings- og utviklingsaktivitet.
- Nordland skal ha tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft.
- Nordland skal ha et konkurransedyktig, innovativt og bærekraftig arbeids- og næringsliv.

### 3.4 Bærekraftsmål, nasjonale og regionale forventinger i lokal kontekst

Det kan identifiseres tre hovedspor i både FNs bærekraftsmål, regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging og i fylkesplanen:

1. Gode levevilkår og attraktive lokalmiljø

2. Bærekraftig arealforvaltning
3. Verdiskaping og grønn omstilling

Disse hovedsporene skal avspeile seg i de prioriterte planoppgavene i Brønnøy. Brønnøy kommune skal avdekke hva det lokale bidraget er innen de tre temaene, herunder vurdere hvor kommunen har størst påvirkningskraft og ønsker å styrke sin innsats. Innholdet i de tre hovedsporene og deres kobling til bærekraftsmålene er her enkelt beskrevet.

#### Ad 1: Gode levekår og attraktive lokalmiljøer

Gode levekår og attraktive lokalmiljøer kan oppnås gjennom å sikre at alle har lik tilgang til et godt barnehage- og utdanningstilbud, gode helsetjenester og trygge boliger i kommunen.

I lokalmiljøene bør offentlige uterom og blågrønn infrastruktur ivaretas for å stimulere til beboernes fysiske aktivitet og styrke lokalmiljøenes attraktivitet.

Regionssentrene skal fungere som drivkraft for vekst og trivsel i hele regionen.



#### Ad 2: Bærekraftig arealforvaltning

Bærekraftig arealforvaltning baserer seg på en ansvarlig balansering av bruk og vern av arealressursene. Kunnskap om naturmangfold, viktige grønnsstrukturer, mye brukte friluftslivsområder, kulturmiljø og -landskap, naturlandskapstyper, områder for samisk kultur og næringsutvikling står sentralt for å vurdere arealkvalitetene.

Videre er det essensielt å sikre viktige jordbruksområder for matproduksjon i dag og i fremtiden.

Disse hensynene skal ivaretas samtidig som at det skal legges til rette for blant annet boligbygging og næringsutvikling både på land og i sjøarealene.



#### Ad 3: Verdiskaping og grønn omstilling

Å redusere klimagassutslipp og samtidig fokusere på tilpasning til et klima som allerede er i merkbar endring står sentralt. Kommunene bør i den sammenheng ta nødvendige grep i egen forvaltning og tjenesteproduksjon for å bidra til å nå målet om lavutslippssamfunnet, og stimulere til grønn omstilling også hos leverandører og lokalt næringsliv.

Det er viktig at kommunen er en tydelig og forutsigbar fasilitator for lokal innovasjon, næringsutvikling og verdiskaping. Videre er det sentralt at man evner å utdanne og tiltrekke seg tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft.



## 4 Utviklingstrekk i Brønnøy

Fra kunnskapsgrunnlaget for planstrategien 2020-2023 for Brønnøy kommune kan følgende hovedtendenser nevnes:

Befolkningsutvikling og -sammensetning:

- Etter flere år med befolkningsvekst i Brønnøy har det siden 2016 vært svak befolkningsnedgang i kommunen. Dette skyldes både utflytting og lave fødselstall.
- Gruppen av eldre vokser i Brønnøy og vil ifølge framskrivningene vokse i årene som kommer. Andelen av innbyggere under 67 år blir mindre.
- Befolkningen i Brønnøy blir stadig mer mangfoldig med en økende andel innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Brønnøy har dog en lavere andel innvandrere og norskfødte med innvandrerbakgrunn enn i Nordland og Norge som helhet.

Levekår og folkehelse:

- Brønnøy har de siste årene hatt en betydelig økning i andelen av husholdninger som kan defineres som lavinntektshusholdninger. Spesielt andelen av barn og unge som lever i lavinntektshusholdninger har økt.
- Brønnøy har relativt lav inntektsulikhet i befolkningen.
- Andelen av befolkningen som mottar stønad til livsopphold (uføretrygd, arbeidsavklaringspenger, arbeidsledighetstrygd, overgangsstønad for enslige forsørgere og tiltaksmottakere) har blitt lavere i Brønnøy siden 2016, men ligger fortsatt noe over landsgjennomsnittet.
- Befolkningen i Brønnøy har generelt et lavt utdanningsnivå.
- 58% av ungdomsskoleelevene er fornøyd med lokalmiljøet i Brønnøy, og 91% opplever nærmiljøet som trygt.
- En økende andel av kommunens ungdomsskoleelever opplever å være plaget av ensomhet og flere rapporterer om å ha opplevd mobbing.
- Betydelig flere ungdomsskoleelever er fysisk aktive.
- Brønnøy har en noe høyere andel av befolkningen med hjerte- og karsykdommer enn landsgjennomsnittet.
- Flere oppsøker lege med psykiske symptomer og plager. Spesielt aldersgruppen fra 15-29 år er sterkt representert her.
- Andelen som oppsøker lege, fysioterapeut eller kiropraktor med muskel- og skjelettplager er lavere i Brønnøy enn ellers i landet.
- Brønnøy har generelt en lavere forekomst av nye krefttilfeller enn landet som helhet, med unntak av lungekreft blant menn, som forekommer hyppigere enn i landet som helhet. Spesielt forekomsten av hudkreft øker i Brønnøy.

Næringsliv og sysselsetting:

- Andelen av sysselsatte i Brønnøy har holdt seg stabil de siste årene, men med en svak økning siden 2017. I 2019 var 66 % av befolkningen i alderen 15-74 år sysselsatte.
- Arbeidsledigheten i Brønnøy er lavere enn ellers i fylket og Norge som helhet. I 2019 var arbeidsledigheten 1,5 %.
- Antall foretak (unntatt offentlig forvaltning og primærnæringer) har vært jevnt stigende i Brønnøy siden 2008. De fleste foretak er små med 1-4 ansatte.
- Havbruk og fiskeri bidrar sterkest til vekst i verdiskaping og sysselsetting i Nordland.

#### Arealbruk:

- 44 %, og dermed størstedelen av Brønnøys areal, er åpen fastmark. 28 % av arealet i kommunen er dekket av skog, og 17 % er bart fjell, grus- og blokkmark, 5 % er ferskvann, 3 % er jordbruksareal og 2 % er våtmark. 1 % er bebygd areal.

#### Miljø:

- Det er i alt 9 verneområder i Brønnøy. Lomsdal-Visten Nasjonalpark/Njaarke vaarjelimmedajve er det største området.
- 33 % av landarealet (inkludert ferskvann) og 7,5 % av sjøarealet i Brønnøy er vernet.
- I Brønnøy finnes det forekomster av kalksjø og kystlynghei, som er utvalgte naturtyper.
- I 2017 var 42,4 % av Brønnøys samlede direkte klimagassutslipp fra jordbruket. Sjøfart sto for 31,5 % av utslippene og veitrafikken bidro med 20,8 % av utslippene.
- Brønnøys utslipp (omregnet til CO<sub>2</sub>-ekvivalenter) har blitt mindre fra 2011 til 2017, men det må reduseres drastisk for å nå målet om minst 40% utslippsreduksjon i 2030 sammenlignet med 1990.

#### By- og tettstedsutvikling:

- 1. januar 2019 bodde 67 % av innbyggerne i Brønnøy i kommune- og regionscenteret Brønnøysund. Det er en økning på 1 % siden 2016. Også tettstedet Toft-Nordhus har hatt en marginal økning i antall innbyggere.
- Flest bor i eid bolig i Brønnøy, og det er en betydelig overvekt av eneboliger i dagens boligmarked. Leilighetsandelen har dog vokst de siste årene.
- Brønnøy kommune disponerte 244 boliger i 2018.

#### Kommunal tjenesteyting:

- I 2018 gikk 91,5 % av Brønnøys barn i alderen 1-5 år i barnehage. Andelen av barnehagelærere i forhold til grunnbemanning har gått ned i Brønnøy.
- Nasjonale prøver gjennomført på Brønnøyskolenes 8. trinn viser at Brønnøy lå under landsgjennomsnittet for andel elever med mestringsnivå 3-5 i lesing (på en skala fra 1-5 hvor 1 er laveste mestringsnivå) i årene 2016 og 2018. Det samme gjelder for regning. I 2017 lå andelen av elever med høye mestringsnivåer over landsgjennomsnittet i Brønnøy både for lesing og regning.
- I 2018 var det 2,88 % barn og unge (0-22 år) med barnevernstiltak i Brønnøy. Gjennomsnittet for Nordland var 3,11 % og landsgjennomsnittet var på 2,68 %.
- I 2018 bodde 11,3 % av kommunens innbyggere over 80 år på sykehjem. Andelen har vært fallende siden 2015, og er i 2018 under landsgjennomsnittet. Det er knyttet 0,45 årsverk til hver bruker av omsorgstjenester i Brønnøy i 2018. Til sammenligning er gjennomsnittet i Norge og Nordland på 0,57 årsverk.
- Brønnøy har relativt høy dekningsgrad av leger og fysioterapeuter i forhold til befolkningens størrelse. Årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten ligger på fylkesgjennomsnittet, men er også over landsgjennomsnittet.
- Andelen av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning er lavere i Brønnøy enn i Nordland og Norge for øvrig.
- Andelen av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste i Brønnøy er betydelig lavere enn landsgjennomsnittet, men litt høyere enn gjennomsnittet for Nordland.

#### Kommunal økonomi:

- Brønnøy kommune står overfor et økonomisk omstillingsbehov i årene fremover.
- Kommunen har befolkningsnedgang med fallende fødselstall som direkte påvirker inntektsrammen.
- Budsjettet for 2020 ble vedtatt uten buffer, dette gjør Brønnøy kommune sårbar ovenfor endringer eller plutselige hendelser som kommunen må håndtere.
- Kommunen har et relativt høyt utgiftsnivå knyttet til grunnskole og kommunehelse.
- Brønnøy kommune drev relativt sett nøkternt i forhold til kommunens forventede utgiftsnivå i 2018.

Det er flere funn i materialet som kommunen har et ønske om å følge opp gjennom relevant planverk. Samtidig er det også utviklingstendenser som det ikke er kommunens strategiske utviklingsarbeid eller tjenesteproduksjon som påvirker eller regulerer. Flere av utfordringene krever samhandling på tvers av kommunens virksomhetsområder.

## 5 Planstatus i Brønnøy

Brønnøy kommune har i dag en rekke overordnede samfunnsplaner, arealplaner, kommunedelplaner, tema- og fagplaner. Under er det en oversikt over utvalgte aktive og/eller gjeldende planer.

Plannavn	Vedtatt år	Kommentar
<b>Samfunnsutvikling</b>		
Kommuneplanens samfunnsdel	2013	
Økonomiplan	2019	
<b>Helse, velferd og omsorg</b>		
Helse- og omsorgsplan 2018-2028	2018	
Psykatriplan 2006-2010	2006	
Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2013-2017	2012	Rullering av planen ble vedtatt 21.1.2020 i driftsutvalg 1 (sak 3/20).
<b>Oppvekst</b>		
Barnehageplan 2005-2008	2005	
Utviklingsplan for Brønnøyskolen 2012-2016	2012	
Plan for tilpassa opplæring på Sør-Helgeland	2014	
Plan for tilsyn og kvalitetsutvikling av barnehager på Sør-Helgeland	2014	
Plan for godkjenning av barnehager på Sør-Helgeland	2012	
<b>Areal</b>		
Kommuneplanens arealdel 1998-2010	1998	Etter kommunal sluttbehandling skal nytt forslag til kommuneplanens arealdel til behandling i kommunal- og moderniseringsdepartementet. På grunn av uavklarte innsigelser til kommunens planforslag etter mekling, treffer Kommunal- og moderniseringsdepartementet det endelige planvedtaket. I plan- og

		bygningsloven § 11-16 andre ledd og § 12-13 andre ledd framgår det at departementet avgjør om innsigelsen skal tas til følge, og kan i den forbindelse gjøre de endringer i kommuneplanens arealdel.
Kommunedelplan for Brønnøysund sentrum	1992	Oppstart av arbeid med kommunedelplan for Brønnøysund med omland ble vedtatt av det faste utvalg for plansaker 25.1.17 (sak 12/17).
Kommunedelplan for Salhus-/Mosheim-/Trælvikområdet	1999	
Tilgjengelighetsplan	2001	
Trafikksikkerhetsplan med handlingsplan 2012-2016	2011	Rulleres i 2020 – arbeid igangsatt.
Sammenhengende sykkelvegnett Brønnøysund m/omegn	2013	
Handlingsplan 2015-2018 for sykkelvegnettet i Brønnøysund	2015	
<b>Næring</b>		
Landbruksplan 2010-2014	2010	Planoppstart på kommunedelplan for landbruket ble vedtatt 24.1.2018 i driftsstyre 2.
Smart strategisk næringsplan	2020	
<b>Kultur</b>		
Kulturvernplan 2006-2010	2006	Vedtatt om rulling i 3.2.2016 i formannskapet (sak 6/16)
Anleggsplan for idrett, leik og friluftsliv 2012-2016	2012	Rulling av planen er vedtatt av kommunestyret i møte 18.12 2019 (sak 104/19).
<b>Teknisk</b>		
Hovedplan for vann 2006-2015	2005	
Hovedplan for avløp 2009-2018	2009	
<b>IKT</b>		
Digitaliseringsstrategi for Brønnøy kommune 2014-2017	2014	
<b>Øvrige planer</b>		
Energi- og klimaplan 2011-2015	2011	
Boligsosial handlingsplan 2017-2022	2017	
Plan for flyktningsamarbeid og bosetting av flyktninger	2009	
Beredskapsplan Brønnøy kommune	2016	
I tillegg finnes det 78 reguleringsplaner		

**Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2024** ble vedtatt 18.12.2013 som et verktøy for å styre kommunen som en helhet. Samfunnsdelen peker ut langsiktige mål for de fire satsingsområdene «helse, livskvalitet og oppvekstmiljø», «verdiskaping og næringsutvikling», «by-, distrikts- og regionsenterutvikling» og «Brønnøy kommune som organisasjon og tjenesteyter».

**Økonomiplanen** omfatter de fire neste budsjettårene og rulleres årlig. Dette innebærer at økonomiplanen skal oppdateres slik at nye politiske prioriteringer, nye rammevilkår og andre forhold som har økonomiske konsekvenser innarbeides for den kommende fireårsperioden. Også



årsregnskapet kan utløse behov for oppdatering av økonomiplanen. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet.

**Helse- og omsorgsplan 2018-2028** inneholder en analyse og kartlegging av utfordringer innen helse- og omsorg i Brønnøy. Planen synliggjør at Brønnøy kommune har folkehelseutfordringer på mange områder og et høyt behov for helse- og omsorgstjenester etter kriteriene for statens inntektssystem. Videre beskriver planen at tjenestebehovet i pleie og omsorg vil øke med nesten det dobbelte fram til 2040 dersom tjenesten løses på samme måte som i dag, men det vil ta noen år før kommunen får en stor økning av de over 80 år. Dette gir kommunen et visst handlingsvindu de nærmeste årene.

**Psykatriplan 2006-2010** har som målsetting at det psykiske helsearbeid i kommunene bidrar til å fremme selvstendighet, tilhørighet og styrke evnen til å mestre eget liv for mennesker med psykiske lidelser. Det er et overordnet mål å redusere den samlede psykiske sykkeligheten. Planen omhandler de tilgjengelige tjenestene i kommunen, samarbeid og kontinuitet i tjenestene, involvering av brukerne, trygge og virkningsfulle tjenester og god ressursutnyttelse.

**Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2013-2017** har som målsetting å utsette rusdebut, redusere alkoholbruk blant innbyggerne, redusere bruk av illegale rusmidler, ha et godt og helhetlig tjenestetilbud for de som har utviklet avhengighet, legge til rette for etablering og utvikling av selvhjelpsgrupper, kompetansehevingstiltak og reduksjon av rusrelatert kriminalitet.

**Barnehageplan 2005-2008** fokuserer på hvordan barnehagene skal styrke barnas utvikling og trivsel og det er formulert et langsiktig mål om at barnehagesektoren skal være tilpasset samfunnsutviklingen, og yte tjenester tilpasset samfunnsutviklingen.

**Utviklingsplan for Brønnøyskolen 2012-2016** har videreført tidligere vedtatt visjon om at Brønnøyskolen skal være en tydelig og inkluderende læringsarena der alle opplever mestring og utvikling, med målsetting om at brønnøyskolen skal gjennomføre gjeldende læreplan, sikre nødvendig kompetanse og ha hensiktsmessige bygninger, læremidler og god ressursutnyttelse.

**Plan for tilpassa opplæring på Sør-Helgeland** setter felles mål for tilpasset opplæring i alle relevante ledd med den hensikten at alle elever skal ha utfordringer og oppleve mestring på sitt nivå.

**Plan for tilsyn og kvalitetsutvikling av barnehager på Sør-Helgeland** systematiserer tilsynspraksisen på Sør-Helgeland slik at det blir vurdert om barnehagen drives i henhold til lover, forskrifter og kommunale vedtak, og om eier av barnehagen er bevisst sitt ansvar for egen barnehages virksomhet i henhold til lov om barnehager med forskrifter.

**Plan for godkjenning av barnehager på Sør-Helgeland** oppsummerer og presiserer lover og forskrifter, ansvarsforhold og godkjenningsmyndighetens oppgaver i arbeidet med godkjenning av nye barnehager. Her har kommunene Bindal, Vevelstad, Brønnøy, Vega og Sømna like prosedyrer.

**Kommuneplanens arealdel 1998-2010** ble vedtatt av kommunestyret i 1998. I arealdelen fastsettes bruk og vern av kommunens land- og sjøareal. Den største delen av Brønnøy er avsatt til landbruks-, natur- og friluftsområder (LNF-områder), og slik forbeholdt jord- og skogbruk, natur og friluftsliv. Arealdelen gjelder inntil den erstattes av ny plan.

**Kommunedelplan for Brønnøysund sentrum** ble vedtatt i 1992, og la grunnlaget for å utarbeide bebyggelsesplaner (1-4) året etter for nærmere angivelse av arealbruken og som formingsrettleidere innenfor planområdet.

**Kommunedelplan for Salhus-/Mosheim-/Trælvikområdet** ble vedtatt i 1999. Det hadde i årene rett før vært svært høy byggeaktivitet, og utenom Trælvikområdet, la planen til rette for ca. 275 nye

boenheter i bl.a. Salhusmarka, Salhusberget, Klauvmarka, Mosheimsjøen m.m. Kommunedelplanen fastsatte rekkefølge for utbygging av områdene og var grunnlag for videre regulering med nødvendig infrastruktur, service- og næringsareal.

**Tilgjengelighetsplan** var resultat av et pilotprosjekt og bidro til økt fokus på fysisk tilrettelegging for funksjonshemmede i alt fra planarbeid og byggesaksbehandling til prosjektering av uteområder, fortau, adkomstsoner, offentlige bygninger m.m.

**Trafikksikkerhetsplan med handlingsplan 2012-2016** har en generell del og en handlingsplan som rulleres ca. hvert 4. år. Opprinnelig plan ble vedtatt av kommunestyret 05.05.00 og slikt planverk er en forutsetning for å få tildelt trafikksikkerhetsmidler.

**Sammenhengende sykkelvegnett Brønnøysund m/omegn** ble godkjent av kommunestyret 08.05.13 som et ledd i å følge opp den nasjonale sykkelstrategien. Selve handlingsplanen til denne ble godkjent av kommunestyret den 11.02.15 og er grunnlaget for trafikksikkerhetsarbeidet frem til 2018. I ettertid skal handlingsplanen for sykkel og trafikksikkerhetsplanens handlingsprogram ses samlet.

**Landbruksplan 2010-2013** har en rekke mål og tiltak for forvaltning av landbruks- og skogbruksarealer med mål om å styrke og utvikle næringen. Landbruket er kommunens største arealaktør.

**Smart strategisk næringsplan** ble vedtatt i 2020 og har som mål å øke konkurransekraften i næringslivet ved å forsterke innovasjonsevne i bedriftene. Videre er det et mål å få flere sysselsatte innenfor reiseliv, bergverk, havbruk, forretningsmessig tjenesteyting og flere innovative leverandørbedrifter. Det er en ambisjon å styrke innovasjonsmiljøet i Brønnøy med et godt samarbeid mellom næringsliv, arbeidsmarked, utdanning, forskning og ulike deler av offentlig sektor.

**Kulturvernplan 2006-2010** har som målsetting at kommunen skal bidra til å bevare det særegne i den lokale kulturarven samt videreutvikle det mangfoldige kulturlivet som skaper tilhørighet, selvtilitt, engasjement og trivsel.

**Anleggsplan for idrett, leik og friluftsliv 2012-2016** beskriver og prioriterer ønskede tiltak både på eksisterende idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og i forhold til tilrettelegging for friluftsliv.

**Hovedplan for vann 2006-2015** slår fast at Brønnøy kommune skal levere drikkevann av tilfredsstillende kvalitet, regularitet, mengde og trykk til kommunes innbyggere og næringsliv, innenfor de kommunale vannverkens naturlige forsyningsområde. Kommunen skal også bistå private vannverk.

**Hovedplan for avløp 2009-2018** har som hovedmål at forurensning, miljøskade og sjenerende forhold som oppstår som følge av avløps- og overvannshåndteringen, skal unngås.

**Digitaliseringsstrategi for Brønnøy kommune 2014-2017** skal legge til rette for at ansatte og innbyggere i Brønnøy kommune på en enkel måte får tilgang til informasjonen de trenger når de trenger den, at man har tjeneste- og fagsystemer som fungerer effektivt og man i sin dialog med kommunen får rask og god hjelp.

**Energi- og klimaplan 2011-2015** har som mål at energiforbruket i kommunal bygningsmasse reduseres med 10 % og klimagassutslipp stabiliseres på 1990-nivå innen 2015. Målene skal oppnås gjennom konkrete bygningstiltak, holdningsskapende arbeid og realisering av gode prosjekter.

**Boligsosial handlingsplan 2017-2022** har som mål å utvikle en mer variert boligstruktur, skaffe rimelige og nøkterne boliger til vanskeligstilte innbyggere og avklare hvordan kommunen kan bidra til at det tas best mulig vare på kommunale boliger og leietakere.

**Plan for flyktningsamarbeid og bosetting av flyktninger** ble vedtatt i 2009. Et av målene i den er å bosette 25 flyktninger årlig i perioden 2010-2012.

**Beredskapsplan for Brønnøy kommune** ble vedtatt i 2016 og er kommunens plan for systematisk beredskapsarbeid med det formål å ivareta sikkerheten for sine innbyggere og beskytte samfunnskritisk infrastruktur. Beredskapsplanen skal være et verktøy for den kommunale kriseledelsen for å håndtere uønskede hendelser på best mulig måte.

## 6 Interkommunalt samarbeid

Brønnøy kommune deltar i flere ulike former for interkommunalt samarbeid. Innen oppvekstområdet er det etablert et regionalt skolefaglig ressursenter for kommunene på Sør-Helgeland. Også Regionalt kompetansekontor (RKK), pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), krisesenteret og barnevernstjenesten er interkommunale organer for kommunene Brønnøy, Vevelstad, Vega, Sømna og Bindal. Brønnøy og Sømna har et interkommunalt samarbeid om legevakt.

Kommunen har dessuten forvaltnings-/driftssamarbeid på avtalebasis innen renovasjon (SHMIL) og for brann (gjelder kommunene Vega og Vevelstad).

På IKT og digitaliseringsområdet har Brønnøy et driftssamarbeid med Vevelstad og Vega i Evry (TietoEvry), og deltar dessuten i utviklingsprosjektet Digitale Helgeland sammen med 17 andre kommuner på Helgeland.

På planområdet er Brønnøy kommune en del av Sør-Helgeland plan- og klimanettverk, som jobber med kunnskapsinnhenting og erfaringsutveksling på planfaglige tematikker og lokalt klimaarbeid.

## 7 Vurdering av planbehov 2020-2023

På bakgrunn av gjennomgangen av sentrale utviklingstrekk og utfordringer i Brønnøysamfunnet og overblikk over aktive planer i kommunen, kan planbehovet i inneværende kommunestyreperiode vurderes. Det er i all hovedsak fokus på overordnede planer i prioriteringen. I hvilken grad øvrig planverk vil bli rullert i perioden vil i høy grad avgjøres av konklusjonene i de prioriterte planoppgavene.

Det er en målsetting at de prioriterte planoppgavene skal være et lokalt svar både på bærekraftsmål, nasjonale og regionale forventninger og føringer, og på de identifiserte hovedutfordringene i Brønnøy.

Det er flere planoppgaver som bør vurderes løst interkommunalt. Dette vil fremgå i gjennomgangen av planbehovet.

Behovet for rullering av kommuneplanen er et eget tema i planstrategien og vurderes derfor særskilt.

### Kommuneplan:

Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2024 ble vedtatt i desember 2013 og vurderes som moden for rullering. Gjeldende plan presenterer en rekke fortsatt relevante mål og delmål for kommunens utvikling, men det er et tydelig behov for å prioritere, oppdatere og supplere disse målene slik at de

er tilpasset dagens situasjon. Det er dessuten av stor viktighet at samfunnsdelen konkretiserer den lokale oppfølgingen av bærekraftsmålene ytterligere.

Handlingsdelen gir grunnlag for kommunens prioritering av planleggings- og samarbeidsoppgaver innenfor kommunens økonomiske rammer, og vurderes som et sentralt dokument for å styrke kommunens strategiske planlegging. Brønnøy kommune har per i dag ingen handlingsdel, og mangler dette dokumentet for å ha en komplett kommuneplan. Dette vurderes som et viktig skritt med hensyn til å oppnå langsiktig økonomisk bærekraft samt ønsket samfunnsutvikling i Brønnøy.

Arbeidet med å rullere kommuneplanens arealdel er nå i slutfasen. Det avventes endelig behandling i Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å avklare innsigelsene til planforslaget. Den nye arealdelen forsøker å konkretisere bærekraftig arealforvaltning i lokal kontekst og er samtidig en rammebetingelse for verdiskaping med blant annet planavklaring av næringsarealer både på land og i sjø.

#### Økonomi og administrasjon:

Kommuneøkonomien legger de overordnede rammene for kommunens virksomhet. Kommunen er i en krevende og økonomisk sårbar situasjon, og tydelig økonomistyring og prioritering av oppgaver og satsingsområder er fortsatt svært viktig for Brønnøy.

Arbeidet med økonomiplan og kommuneplanens handlingsdel hører inn under avdelingens arbeidsområde. Erfaringer fra andre kommuner viser at en sammenkobling av disse planene er avgjørende for å oppnå god økonomisk styring. Øvrige avdelinger og områder trekkes inn i arbeidet i nødvendig grad.

Det pågår dessuten et større arbeid knyttet til økonomisk omstilling i Brønnøy kommune, og utarbeidelsen av en forpliktende økonomisk omstillingsplan for Brønnøy kommune 2020-2024 er igangsatt.

#### Digitalisering og IKT:

Brønnøy kommune har over tid hatt et sterkt fokus på digital forvaltning og innovasjon for både å sikre bedre og mer effektive tjenester for innbyggerne, men også for effektiv drift i den kommunale forvaltningen. Digitalisering innen skole og innføring av velferdsteknologi innen helse- og omsorgstjenestene er spesifikke satsingsområder.

En ny og oppdatert digitaliseringsstrategi vil sikre en felles forståelse og felles mål for hva Brønnøy kommune skal oppnå på digitaliseringsområdet i perioden fremover. Et sentralt spørsmål er hvordan Brønnøy kan løse sitt samfunnsoppdrag på nye eller bedre måter ved hjelp av teknologi og digital transformasjon.

#### Plan og utvikling:

Det er en ambisjon at Brønnøysund som regionscenter skal fungere som en lokal og regional drivkraft for bolyst og verdiskaping, og perspektivene for byens utvikling både med hensyn til boligbygging, næringsareal, infrastruktur og grønne strukturer må derfor konkretiseres i plan. Arbeidet med kommunedelplan for Brønnøysund med omland anbefales derfor gjenopptatt, og vil være en lokal oppfølging av både nasjonale og regionale føringer knyttet til attraktive lokalmiljø samt FNs bærekraftsmål om bærekraftige byer og samfunn. Vedtak av reguleringsplan for Strømmen-Laukholmen er også prioritert i kommunestyreperioden.

Kommunene skal gjennom sin virksomhet og planlegging stimulere og bidra til reduksjon av klimagassutslipp og til miljøvennlig energiomlegging. Kommunen har mange roller både som samfunnsutvikler, myndighetsutøver, tjenesteyter, innkjøper og eier og driver av en betydelig eiendomsmasse. Kommunene har derfor en betydelig mulighet for å kunne bidra til en reduksjon av klimagassutslipp, energieffektivisering og omlegging til miljøvennlige energiformer. Klimatilpasning er også et område som i stadig større omfang krever kommunal oppmerksomhet og kommunale tiltak. Å få dette arbeidet samordnet i en overordnet plan bør prioriteres. Derfor foreslås en rullering av kommunens klima- og energiplan som prioritert planoppgave, dette i samarbeid med eiendomsavdelingen. Det er relevant å vurdere interkommunalt samarbeid om denne oppgaven. Kunnskapsinnhenting og planarbeidet er et bidrag til grønn omstilling lokalt og til FNs bærekraftsmål om å stoppe klimaendringene.

En rullering og delvis omarbeiding av kulturminneplan for Brønnøy er allerede vedtatt av formannskapet, og skal nå ferdigstilles. Dette bidrar til at kulturminnene kan forvaltes på en god måte og i tråd med nasjonale forventninger.

For å utløse finansielle midler og forvalte blant annet kommunens idrettsanlegg er det påkrevd med en anleggsplan for idrett, leik og friluftsliv. Årlig blir planens handlingsdel behandlet i kommunestyrets møte i desember. Hovedrullering av planen skal foregå i hver kommunestyreperiode. Denne rulleringen er allerede vedtatt gjennomført i 2020-2021, og er en lokal oppfølging av bærekraftsmål knyttet til folkehelse og nasjonale og regionale forventninger om aktivitetsfremmende lokalsamfunn.

Også trafikksikkerhetsplan med handlingsdel er under rullering og skal vedtas i inneværende kommunestyreperiode og vil følge opp bærekraftsmålene om god helse og bærekraftige byer og samfunn.

#### Helse og velferd, pleie og omsorg:

Behovet for omsorgstjenester er voksende med et økende antall eldre. I tillegg vokser behovet for helse- og omsorgstjenester i den yngre del av befolkningen. Brønnøy kommune har en helse- og omsorgsplan som angir retning og strategier for perioden frem mot 2028. Det vurderes ikke som nødvendig med en rullering i inneværende kommunestyreperiode.

Som en naturlig følge av at befolkningen i Brønnøy blir eldre, er det også en større befolkningsgruppe som blir demente. Brønnøy kommune må planlegge for hvordan denne utfordringen kan og skal håndteres, og hvilke krav dette stiller til de kommunale tjenestene. Det er påbegynt arbeid med demensplan for Brønnøy, og dette planarbeidet skal nå ferdigstilles.

Det samme gjør seg gjeldende innenfor rehabiliteringsområdet. Det at så mange som mulig får nødvendig bistand til å oppnå funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltakelse sosialt og i samfunnet står sentralt og er en viktig oppgave for kommunen framover. Arbeidet med rehabiliterings-/habiliteringsplan er påbegynt og ferdigstilles.

Det er i tillegg påbegynt en plan for legetjenesten i Brønnøy. Denne ferdigstilles også i inneværende kommunestyreperiode.

Det er viktige oppgaver som skal løses fremover knyttet til psykisk helse i Brønnøy. En ny psykiatriplan bør derfor prioriteres i kommunestyreperioden. Dette i samarbeid med oppvekstområdet.

Plan for helsemessig og sosial beredskap påbegynnes i perioden. Dette arbeidet skal ses i sammenheng med kommunens samlede beredskapsarbeid i alle kommunale tjenester. Det er derfor naturlig å vurdere om denne beredskapsplanen kan inngå som en del av kommunens samlede beredskapsplan.

Alle planene vil bidra til å styrke arbeidet med gode levevilkår i Brønnøy og blir en lokal oppfølging av FNs bærekraftsmål om god helse.

#### Oppvekst:

Brønnøy kommune har hatt en tydelig skolesatsing de siste årene både med hensyn til digital kompetanse og språkopplæring, og i kraft av den regionale skolesatsingen på Sør-Helgeland.

Prioritering av en overordnet oppvekstplan som definerer omforente mål og retning for hele oppvekstområdet står nå sentralt. Kommunen opplever demografiske endringer, og dette er av avgjørende betydning både for de økonomiske rammene for oppvekstområdet og for den fremtidige dimensjonering av tjenestene. Det er derfor svært viktig at kommunen får en overordnet strategisk plan for oppvekstområdet som adresserer de strukturelle utfordringene og utvikler mål og strategier for utvikling innenfor området. Utarbeidelsen av en langsiktig, helhetlig og forpliktende plan som omfatter både skole- og barnehageområdet og disse støttefunksjoner ble også prioritert i planstrategien for perioden 2016-2019. Arbeidet ble påbegynt, men ble av ressursmessige grunner satt i bero. Det er naturlig at dette arbeidet nå gjenopptas i en overordnet oppvekstplan, som også inkluderer et sterkt fokus på psykisk helse hos barn, unge og deres familier. Arbeidet med psykisk helse følges også opp i revideringen av psykiatriplan. Dette i samarbeid med områdene helse og velferd og pleie og omsorg.

En revidering av rusmiddelpolitisk handlingsplan er allerede vedtatt og igangsatt og følges opp i barne- og familietjenesten.

Sømna kommune har tatt initiativ til interkommunalt samarbeid om handlingsplan for forebygging og håndtering av vold og overgrep. Brønnøy kommune ønsker å prioritere deltakelse i dette arbeidet, som vil følges opp i barne- og familietjenesten.

Planene vil være et lokalt svar på FNs bærekraftighetsmål knyttet til både god utdanning og god helse og sikring av gode leve- og oppvekstvilkår for alle. Oppvekstplanen vil være sentral i arbeidet med å forbedre barn og unges trivsel i Brønnøysamfunnet, og i arbeidet for å støtte og styrke utsatte familier i kommunen. Handlingsplan for forebygging og håndtering av vold og overgrep vil dessuten følge opp FNs bærekraftsmål om likestilling mellom kjønnene.

#### Teknisk:

Drikkevannsforsyningen i Brønnøy er stabil og av god kvalitet. Klimaforandringene krever at kommunen fokuserer på å tilpasse infrastrukturen til å kunne tåle våtere og villere vær. Dimensjonering av avløp og robuste veitraseer er viktige områder i denne sammenhengen.

Det vurderes som hensiktsmessig å rullere de eksisterende hovedplaner for vann og avløp. Denne oppgaven ble også prioritert i planstrategien for 2016-2019, men har av ressursmessige grunner ikke kunnet prioriteres i perioden. Det er viktig at disse planene nå påbegynnes og vedtas. Vannledningsnett i kommunen har stedvis gamle ledninger og hyppige lekkasjer. Her er det behov for å planlegge eventuelle forbedringer av ledningsnett. Dimensjonering av infrastrukturen for avløp er spesielt viktig med tanke på framtidige utfordringer med et villere og våtere vær.



Hovedplanene vil bli en naturlig lokal oppfølging av FNs bærekraftsmål om rent vann og gode sanitærforhold og konkretisere klimatilpasning.

#### Eiendom:

Eiendom ser et sterkt behov for at det utarbeides en boligpolitisk plan for Brønnøy som blant annet fokuserer på sammenhengen mellom boligsosiale utfordringer, behov innen helse- og omsorgsområdet, kommunens strategiske boligforvaltning og det private marked. Det er allerede en stor etterspørsel etter omsorgsboliger/bemannede boliger. At kommunen har en boligpolitisk plan er dessuten et krav fra Husbanken i spørsmål om tilskudd.

En boligpolitisk plan utarbeides i samarbeid med plan og utvikling, og vil være en lokal oppfølging av internasjonale, nasjonale og regionale forventinger til kommunalt arbeid med trygge levekår for alle og attraktive lokalmiljø.

#### Næring:

I 2020 ble smart strategisk næringsplan vedtatt i Brønnøy kommunestyre. Planen foreslås videreutviklet ved rullering i 2021. Denne planen skal dessuten følges opp av et handlingsprogram som omsetter målsettingene til konkrete tiltak og som rulleres årlig i planperioden. Handlingsprogrammet prioriteres i perioden 2020-2021.

Næringsplanen og dens handlingsprogram er et sentralt bidrag for å sikre verdiskaping og innovasjon i Brønnøy kommune innenfor prioriterte satsingsområder, og er i så måte et lokalt svar på både nasjonale og regionale forventinger og på FNs bærekraftsmål om innovasjon og infrastruktur, økonomisk vekst og grønn omstilling.

Det er igangsatt arbeid med en ny kommunedelplan for landbruket. Dette arbeidet ferdigstilles i 2020, og blir et sentralt dokument for å sikre bærekraftig matproduksjon og verdiskaping i landbruket.

#### Personal

Brønnøy kommune er en stor arbeidsgiver i regionen og har behov for å reetablere en felles strategi for personalpolitikk i kommunen. Dette arbeidet prioriteres i kommunestyreperioden og vil gis nærmere innhold ved oppstart.

#### Rådmann/lederguppe

Det anbefales at kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) revideres som en del av kommunens beredskapsplanlegging.

Dette vil være en naturlig oppfølging av FNs bærekraftsmål knyttet til blant annet god helse og klimatilpasning.

## 8 Prioritering av planoppgaver 2020-2023

Følgende planoppgaver prioriteres i inneværende kommunestyreperiode:

**Ansvar:** Virksomhetsområdet er ansvarlig for å fasiliterte planoppstart og etablere relevante samarbeidsavtaler med andre virksomhetsområder i kommunen.

**IOR:** innenfor ordinære rammer

**Krever budsjett:** krever eksterne ressurser og/eller økt bemanning

Plannavn	Planleggingsperiode				Ansvar	Økonomisk konsekvens	Kommentar
	2020	2021	2022	2023			
<b>Samfunnsutvikling</b>							
Kommuneplanens arealdel	X				Plan og utvikling	IOR	Arbeidet er i slutfasen.
Kommuneplanens samfunnsdel		X	X		Plan og utvikling	IOR	
Kommuneplanens handlingsdel	X	X	X	X	Økonomi	IOR	
Planstrategi med kunnskapsgrunnlag				X	Plan og utvikling	IOR	
<b>Økonomi og organisasjon</b>							
Økonomiplan	X	X	X	X	Økonomi	IOR	Arbeid igangsatt
Forpliktende økonomisk omstillingsplan	X				Rådmann	IOR	Konsekvensene av koronapandemien er en ny og viktig dimensjon i kommunens økonomiske omstillingsarbeid.
<b>Helse og velferd, pleie og omsorg</b>							
Demensplan	X	x			Helse og velferd, pleie og omsorg	IOR	Arbeid igangsatt
Rehabilitering/habilitering	X	X			Helse og velferd, pleie og omsorg	IOR	Arbeid igangsatt
Psykiatriplan		X	X		Helse og velferd, pleie og omsorg, oppvekst	IOR	
Plan for legetjenesten	X	X			Helse og velferd, pleie og omsorg	IOR	Arbeid igangsatt
Plan for helsemessig og sosial beredskap				X	Helse og velferd, pleie og omsorg	IOR	Prosess ses i sammenheng med kommunens samlede beredskapsarbeid
<b>Oppvekst</b>							
Helhetlig oppvekstplan		X			Oppvekst	Krever budsjett	Ny plan som erstatter en rekke fag- og temaplaner for oppvekstsektoren
Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2020-2024	X				Oppvekst	IOR	Arbeid igangsatt

Handlingsplan for forebygging og håndtering av vold og overgrep	X	X			Oppvekst	IOR	Interkommunalt samarbeid. Fremdriftsplan vil bli endelig avklart når prosessplanen er ferdigstilt
<b>Areal</b>							
Kommunedelplan for Brønnøysund med omland	X	X			Plan og utvikling	IOR	Ny plan som erstatter kommunedelplan for Brønnøysund sentrum og kommunedelplan for Salhus-/Mosheim-/Trælvikområdet. Arbeidet er igangsatt, men utsatt pga. ressurs hensyn
Trafikksikkerhetsplan med handlingsplan	X				Plan og utvikling	IOR	Arbeid igangsatt
Reguleringsplan Strømmen-Laukholmen	X	X			Plan og utvikling	IOR	Arbeid igangsatt
<b>Næring</b>							
Kommunedelplan for landbruket	X				Plan og utvikling	IOR	Arbeid igangsatt
Smart strategisk næringsplan, hoveddel		X			Næring	IOR	
Smart strategisk næringsplan, handlingsprogram	X	X	X	X	Næring	IOR	Arbeid igangsatt
<b>Kultur</b>							
101 kulturminner i Brønnøy	X				Plan og utvikling	IOR	Arbeid igangsatt
Anleggsplan for idrett, leik og friluftsliv	X	X			Plan og utvikling	IOR	Rullering vedtatt, planarbeidet avsluttes før 15.1.2021.
<b>Teknisk</b>							
Hovedplan vann og avløp	X	X			Teknisk	Krever budsjett	
Hovedplan for avløp		X	X		Teknisk	Krever budsjett	
<b>IKT</b>							
Digitaliseringsstrategi for Brønnøy kommune	X	X			IKT	IOR	
<b>Øvrige planer</b>							
Energi- og klimaplan		X	X		Plan og utvikling/ Eiendom	Krever budsjett	Kunnskapsgrunnlag er finansiert gjennom prosjektskjønns- midler 2020-2021

Boligpolitisk plan			X		Plan og utvikling/ Eiendom	IOR	
KommuneROS		X			Rådmann/ leder- gruppe	IOR	Revisjon av kommuneROS som et grunnlagsdokument for beredskapsarbeidet
Strategi for personalledelse					Personal	IOR	Strategiens innhold vil bli nærmere spesifisert når arbeidet igangsettes. Da vil fremdriften også kunne fastsettes.